

Undervisningsministeriet
3. januar 2007

Sagsnr.: 028.683.121

Notat om høringssvar på
udkast til forslag til lov om ændring af lov om forberedende voksenundervisning og
ordblindeundervisning for voksne
(Styrket læse-, skrive og regneindsats)

1. Generelt

Lovudkastet blev den 17. november 2006 sendt i høring hos 38 myndigheder, organisationer m.fl. med anmodning om bidrag snarest, og med oplysning om, at høringssvar vil kunne indgå i det lovforberedende arbejde også efter lovforslagets fremsættelse.

Lovudkastet er offentliggjort på Høringsportalen.

Af de 39 hørte parter har 19 afgivet høringssvar. Høringsliste med angivelse af, hvem der har svaret, er indsat neden for som bilag 1.

2. Væsentlige bemærkninger til lovforslaget

2.1. Generelt

AOF Danmark finder, at den foreslåede lovændring vil gøre loven mere praktisk operationel og mindre bureaukratisk for såvel deltagere som udbydere af undervisningen.

Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) finder, at lovforslaget er i god overensstemmelse med anbefalingerne i evalueringsrapporten.

Dansk Arbejdsgiverforening meddeler, at de ganske kan støtte de intentioner, som ligger bag forslaget.

Dansk Industri finder det positivt, at der gennem en række nye initiativer søges skabt rammerne for, at flere får de nødvendige almene kundskaber for at kunne deltage aktivt på arbejdsmarkedet – og i samfundslivet.

Dansk Folkeoplysnings Samråd ser meget positivt på, at der skal gennemføres et markant løft i læse-, skrive- og regneindsatsen for voksne. DFS ser ligeledes positivt på den mere specialiserede indsats i forhold til ordblinde og tosprogede, samt på at den enkelte generelt via realkompetencevurdering skal matches med det rette undervisningstilbud.

Fagligt Fælles Forbund (3F) finder, at lovforslaget kan skabe dynamik i tilbuddet om læseundervisning m.v. for målgruppen af voksne med læseproblemer m.v., og at hovedsigtet med at skabe bedre muligheder for efteruddannelse og faglig fordybelse gennem forbedring af basale skolefærdigheder, har fået en god og fremskudt plads i bemærkningerne til lovforslaget.

Foreningen af Ledere ved Danskuddannelser er enig i ambitionen om livslang uddannelse og opkvalificering af alle på arbejdsmarkedet, ønsket om at synliggøre grænserne mellem de forskellige undervisningstilbud, der tilbydes voksne med behov for grundlæggende undervisning i læsning, skrivning og matematik, herunder i forhold til FVU, specialundervisning, sprogskole og almen voksenuddannelse, med henblik på at skabe større overensstemmelse mellem målgruppernes behov og undervisningstilbuddene.

Foreningen af Daghøjskoler i Danmark er som helhed meget positiv over for de foreslåede ændringer. Det gælder især forøgelsen af det maksimale timetal til 80 timer, iværksættelsen af forsøg med it og engelsk på FVU-niveau, samt permanentgørelsen og styrkelsen af de opsøgende FVU-konsulenter. Der er tale om ændringer, der løser nogle af de største problemer i forhold til FVU, således at mulighederne for at forbedre og udbrede tilbuddet til mange flere styrkes markant.

Forstanderforeningen for VUC ser med stor tilfredshed på, at det bliver muligt at optage unge under 18 år i forberedende voksenundervisning. Foreningen ser også meget positivt på, at timetallet udvides til 80 timer på alle trin, og at den opsøgende indsats styrkes.

Landsorganisationen i Danmark finder, at udvidelsen af timetallet, de bedre muligheder for at kombinere FVU med arbejdsmarkedsuddannelserne, samt ikke mindst en forstærket opsøgende indsats og permanent finansiering heraf, skaber bedre rammer for, at flere deltager på et læse-, skrive- og regnekursus. LO er derfor positiv over for hovedparten af de foreslåede lovændringer.

LOF finder det positivt, at der iværksættes forsøg med it og engelsk på FVU-niveau, at det maksimale timetal øges til 80 timer, samt at der gives unge under 18 år adgang til FVU. Det findes ligeledes positivt, at den opsøgende indsats gøres permanent, og at der gives muligheder for screening på arbejdsmarkedsuddannelserne og som forsøg for ledige.

SOSU-Lederforeningen finder det positivt, at der med loven skabes mulighed for at dispensere for 18-årsgrænsen. SOSU-Lederforeningen håber samtidig, at lovforslaget sikrer, at deltagere med dansk som andetsprog fortsat vil kunne få gavn af FVU, og at deres muligheder ikke indsnævres.

2.2. Bemærkninger til de enkelte bestemmelser i lovforslaget

2.2.1. Forslag om hjemmel til fastsættelse af nærmere regler om fravigelse af aldersbetingelsen AOF Danmark anbefaler generelt at udvide muligheden for, at unge under 18 år kan deltage i FVU. AOF Danmark foreslår derfor, at loven ændres således, at det bliver muligt for alle efter undervisningspligtens ophør at deltage i FVU.

Undervisningsministeriets bemærkninger:

Bestemmelsen tager sigte på unge under 18 år, der deltager i forløb, hvor FVU kombineres med en arbejdsmarkedsuddannelse, hvor den unge deltager i virksomhedsrettet FVU, og hvor den unge deltager i FVU på uddannelsesinstitutioner under Kriminalforsorgen. Unge under 18 år, der ikke er omfattet heraf, har mulighed for at forbedre deres læse-, skrive- og regnefærdigheder i andre undervisningstilbud, f.eks. ungdomsuddannelserne, hvorfor FVU ikke er det rette tilbud for disse grupper.

Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) gør opmærksom på, at evalueringsgruppen i forbindelse med evaluering af FVU vurderede, at FVU til unge burde kunne tilrettelægges særligt for unge.

Undervisningsministeriets bemærkninger:

FVU er målrettet voksne og lovforslaget er rettet mod unge, der deltager i FVU sammen med voksne.

2.2.2. Forslag om ophævelse af særligt tilrettelagt undervisning

Ministeriet for flygtninge, indvandrere og integration påpeger, at det er uheldigt, at det fremgår af bemærkningerne, at "deltagerne i dansk som andetsprog for voksne udlændinge (i dag: Danskuddannelse efter lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl.) typisk afslutter undervisningen på et læse-

og skriveniveau, som svarer til færdighederne omkring folkeskolens 6. klassetrin". Niveauerne på danskuddannelserne kan – påpeges det – ikke sammenlignes med niveauerne for folkeskolens klassetrin. Foreningen af Ledere ved Danskuddannelser deler denne anskuelse.

Undervisningsministeriets bemærkninger:

Citatet er fra gældende lovgivning, jf. bemærkningerne til forslag til FVU-loven (L 252, 2000). Efter Undervisningsministeriets umiddelbare opfattelse giver citatet ikke anledning til forståelsesmæssige problemer af et omfang, der nødvendiggør tilkendegivelser fra undervisningsministeren i forbindelse med afgivelse af betænkning.

Når der henvises til Dansk som andetsprog – basis inden for almen voksenuddannelse (avu), som alternativ til særligt tilrettelagt FVU, påpeger SU-styrelsen, at betingelserne for at få statens voksenuddannelsesstøtte til de to tilbud ikke er identiske, herunder at målgruppen der kan få SVU til FVU er bredere.

Undervisningsministeriets bemærkninger:

Dette vedrører ikke lovforslaget direkte. Som Undervisningsministeriet forstår høringssvaret, henvises der til, at aldersgrænsen for at modtage SVU til FVU er 20 år, mens aldersgrænsen for at modtage SVU til avu er 25 år. De forskellige godtgørelsesregler til avu og FVU kan derfor medføre, at nogle deltagere mellem 20 og 25 år med andetsprogsbaggrund, og for hvem Dansk som andetsprog (avu) er det rette tilbud, søger om optagelse på FVU i stedet for Dansk som andetsprog pga. godtgørelsesreglerne. Dette forventes dog ikke at blive et problem, da formålet med at indføre obligatoriske test til FVU netop er at sikre, at der kun optages deltagere for hvem FVU er det rette tilbud.

Dansk Folkeoplysnings Samråd advarer mod at afskaffe det særligt tilrettelagte tilbud om undervisning i læsning, stavning og skriftlig fremstilling på trin 1 for deltagere, der har dansk som andetsprog, og for ordblinde deltagere. Som en konsekvens heraf mener DFS, at lovforslaget udelukkende henviser tosprogede og ordblinde til tilbud inden for den almene voksenuddannelse. Dermed udelukkes folkeoplysningens skoleformer fra et område, hvor de har gode erfaringer med personligt tilpassede forløb og særlige pædagogiske tiltag.

Undervisningsministeriets bemærkninger:

Som det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, vil det foreliggende forslag ikke modvirke, at der også fremover vil kunne tilrettelægges FVU særligt for forskellige målgrupper, når blot de bekendtgørelsesfaste fagbeskrivelser overholdes. I øvrigt henvises som alternativ til den særligt tilrettelagte FVU både til almen voksenuddannelse og til de øvrige tilbud, som Opfølgning på velfærdsaftalen af 2. november 2006 medfører. Dette er præciseret yderligere i forslaget som fremsat i forhold til høringsversionen af forslaget.

2.2.3. Forslag om hjemmel til fastsættelse af nærmere regler for adgangen til undervisningen (obligatoriske test)

Foreningen af Ledere ved Danskuddannelser anbefaler, at det bliver prøveafholdende udbydere af Danskuddannelser, der står for den obligatoriske test og visitation, når det drejer sig om tosprogede

med behov for dansk som andetsprogsundervisning, og at testen udarbejdes i samarbejde med prøve- og testudviklere fra Ministeriet for flygtninge, indvandrere og integration.

Undervisningsministeriets bemærkninger:

Den obligatoriske test til FVU er alene rettet mod FVU og ikke mod andetsprogsundervisning.

Foreningen af Daghøjskoler i Danmark anser det for afgørende, at der er et tilbud i FVU-regi til den gruppe, der udelukkes fra Trin 1.

Undervisningsministeriets bemærkninger:

Den obligatoriske test medfører ikke skærpede regler for adgang, men bedre grundlag for vurdering af, om FVU er det rette tilbud. Afviste deltagere skal vejledes om andre tilbud, der kan tilgodese deltagerens behov, f.eks. specialundervisning for voksne.

2.2.4. Forslag om udvidelse af sprogcentrenes mulighed for at udbyde begge FVU-fag og alle trin

Foreningen af Ledere ved Danskuddannelser er usikre på, om reglerne i § 6 i lov nr. 592 af 24. juni 2005 medfører, at sprogcentre kun kan udbyde særligt tilrettelagt undervisning for tosprogede på trin 1 på uændrede vilkår.

Foreningen af Ledere ved Danskuddannelser anbefaler, at udbydere, der hidtil har haft driftsoverenskomst med et amtsråd tilbydes driftsoverenskomst for FVU læsning trin 1-4 og FVU-matematik trin 1-2.

Undervisningsministeriets bemærkninger:

VUC kan indgå driftsoverenskomst med sprogcentre fra 1. august 2007 om udbud af FVU, når den særligt tilrettelagte undervisning på trin 1 for tosprogede udgår.

Landsorganisationen i Danmark mener ikke, at sprogcentre skal kunne udbyde FVU, da bl.a. sprogcentrenes udbud af FVU særligt tilrettelagt på trin 1 betyder, at der i dag er deltagere på FVU, som ikke har forudsætninger for at få udbytte af undervisningen.

Undervisningsministeriets bemærkninger:

Med lovforslaget indføres obligatorisk test til FVU med det formål at sikre, at der kun optages deltagere, for hvem FVU er det rette tilbud.

Rådet om Kortuddannedes Fortsatte Uddannelse og Landsforbundet af Voksen- og Ungdomsundervisere anfører, at det er afgørende for kvaliteten af udbuddet, at det er uddannede lærere i dansk som andetsprog, der forestår en sådan undervisning ved sprogcentre.

Undervisningsministeriets bemærkninger:

Sprogcentre skal opfylde de samme krav med hensyn til lærerkvalifikationer som de øvrige udbydere.

2.2.5. Forslag om styrkelse af den opsøgende indsats

AOF Danmark, Fagligt Fælles Forbund, Dansk Folkeoplysnings Samråd og Foreningen af Daghøjskoler i Danmark påpeger vigtigheden i at sikre, at konsulentordningen vedrørende den opsøgende indsats har en bred forankring. Foreningen af Daghøjskoler foreslår, at indsatsen knyttes til det koordinerende skolesamarbejde mellem FVU-udbydere i området. Dansk Folkeoplysnings Samråd ønsker sikret, at folkeoplysende tilbud indgår i de undervisningstilbud, der opsøges om. AOF Danmark anbefaler, at konsulentvirksomheden varetages af både VUC og en eller flere driftsoverenskomstparter. Fagligt Fælles Forbund ønsker indføjet i bemærkningerne, at konsulenterne samarbejder med fagforeninger.

Undervisningsministeriets bemærkninger:

Forslaget modvirker ikke, at der kan ske en bred forankring af den opsøgende indsats. Af forslaget fremgår det tværtimod, at konsulenterne skal indgå i den allerede veletablerede indsats på området. Dette sikres ved den opfølgende bekendtgørelsesændring.

Bilag 1

Oversigt over høringsvar vedrørende Udkast til forslag til lov om ændring af lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne (Styrket læse-, skrive- og regneindsats).

Høringsparter	Høringsvar med bemærkninger	Høringsvar uden bemærkninger	Ikke afgivet svar
A-kassernes Samvirke			X
Amtsrådsforeningen/Danske Regioner			X
AOF Danmark	X		
Center for Ligebehandling af Handicappede			X
CVU-Rektorkollegiet		X	
Daghøjskoler i Danmark	X		
Danmarks Evalueringsinstitut	X		
Dansk Arbejdsgiverforening		X	
Dansk Folkeoplysnings Forbund	X		
Dansk Industri		X	
Det Centrale Handicapråd			X
Fagligt Fælles Forbund	X		
Folkeligt Oplysningsforbund			X
Foreningen af Ledere ved Danskuddannelser	X		
Foreningen af Skoleledere ved de Tekniske Skoler			X
Forstanderforeningen for VUC		X	
Forstandersamrådet ved den Amtskommunale Specialundervisning			X
Frederiksberg Kommune			X
FTF		X	
Indenrigs- og Sundhedsministeriet		X	
Kommunernes Landsforening			X
Københavns Kommune			X
Landsforbundet af Voksen- og Ungdomsundervisere	X		
Landsorganisationen i Danmark	X		
Landssammenslutningen af Kursusstuderende			X
Ledernes Hovedorganisation			X
LOF	X		
Ministeriet for flygtninge, indvandrere og integration	X		
Ministeriet for videnskab, tek-			X

nologi og udvikling			
Netop			X
Oplysningsforbundenes Fællesråd			X
Produktionsskoleforeningen			X
Rigsrevisionen			X
Rådet om Kortuddannedes Fortsatte Uddannelse	X		
Sammenslutningen af ledere ved skoler, der udbyder de grundlæggende SOSU-uddannelser			X
Samrådet for Specialundervisning for voksne			X
SUstyrelsen	X		
UNI*C			X
VUC Bestyrelsesforeningen		X	
Økonomi- og erhvervsministeriet			X

Det bemærkes, at ovennævnte oversigt ikke er udtryk for, at høringsparterne ikke har haft bemærkninger til lovudkastet.

Idet der ikke er fastsat høringsfrist i forbindelse med høring over lovudkastet, må det forventes, at der løbende vil blive indsendt høringsvar.